

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์
ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ

นางสาว ทศนีย์ เรืองธรรม

000958

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

J 1678600b

OPINIONS CONCERNING PROBLEMS IN TEACHING SOCIAL STUDIES
OF INSTRUCTORS IN NORTHERN TEACHER'S COLLEGES

Miss Tassanee Raungthama

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

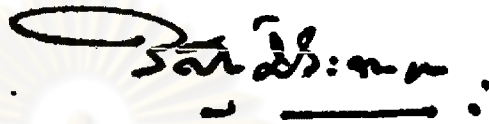
Department of Secondary Education

Graduate School

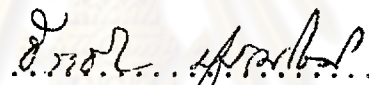
Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์ใน
วิทยาลัยครูภาคเหนือ

ชื่อ นางสาวทัศนีย์ เรื่องธรรม แผนกวิชามัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในคาน หลักสูตร วิธีสอน อุปกรณ์ประกอบการสอน กิจกรรมประกอบการสอน การวัดผลและความต้องการความช่วยเหลือในการสอนวิชาสังคมศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชานี้ในวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรและประมวลการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา กรมการฝึกหัดครู เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อถามกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งได้แก่อาจารย์สอนวิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ 5 แห่ง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับอาจารย์สังคมศึกษาในวิทยาลัยครู 4 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรจริง เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้นแล้วจึงส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างประชากรจริงตอบ แบบสอบถามที่ส่งไป 79 ชุด ได้รับกลับคืนมา 71 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.87 จากนั้นได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ผลของการวิจัย

จากการวิจัยพบว่าอาจารย์สังคมศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นปริญญาตรี และสอนสังคมศึกษาเพราะใจรักหรือเนื่องจากได้รับการฝึกฝนมาทางนี้โดยตรง วิทยาลัยส่วนใหญ่มีการเตรียมโปรแกรมสังคมศึกษาล่วงหน้าโดยหัวหน้าหมวดวิชาการร่วมกับอาจารย์ผู้สอน หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนก็พอ วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีวิธีการติดตามผล การปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประชุมอาจารย์ในหมวดเสมอ และพิจารณาอาจารย์เข้าทำการสอน โดยถือสายวิชาที่สอบบรรจุได้เป็นเกณฑ์ อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนอย่างดีโดยยึดหลักสูตรเป็นสำคัญ วิธีสอนที่อาจารย์สังคมศึกษาชอบใช้เสมอคือ การบรรยายและการบรรยายแล้วเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม ส่วนวิธีสอนที่อาจารย์สังคมศึกษาชอบมากหรือไม่เคยใช้เลยได้แก่ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การสอนโดยให้นักศึกษาแสดงบทบาท การสอนโดยการสร้างสถานการณ์จำลอง และการพานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ กิจกรรมประกอบการสอนที่อาจารย์สังคมศึกษาปฏิบัติมากที่สุดคือการให้นักศึกษาคนควาทำรายงานเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล และยังได้แสดงความเห็นว่าจำนวนหนังสือและอุปกรณ์การสอนในสายวิชาสังคมศึกษายังไม่เพียงพอแก่ความต้องการ การวัดผลในทัศนะของอาจารย์สังคมศึกษาส่วนใหญ่คือ การวัดประสิทธิภาพการเรียนและการสอนของนักศึกษาและอาจารย์ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความเห็นว่าข้อทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยปนกันให้ผลดีที่สุดในการวัดผล

ปัญหาที่อาจารย์สังคมศึกษาประสบ ได้แก่ การจัดเวลาไม่เหมาะสมกับเนื้อหาในหลักสูตร เนื้อหาบางเรื่องไม่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ผู้บริหารและนักศึกษาให้ความสำคัญแก่วิชานี้น้อยกว่าวิชาอื่น ไม่มีข้อทดสอบมาตรฐาน นักศึกษาขาดทักษะในการคิดวิพากษ์วิจารณ์และวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ขาดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและความประพฤติไม่เหมาะสม

อุปสรรคที่สำคัญต่อการปรับปรุงการสอนวิชาสังคมศึกษาคือ ครูอาจารย์ในหมวดขาดการประสานงานที่ดี

อาจารย์สังคมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปรับปรุงหลักสูตรและประมวลการสอนโดยเฉพาะในวิชาหน้าที่พลเมืองและวิชาศีลธรรม และต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอบรมและการนิเทศการศึกษาในค่านี้อาจารย์ และวิธีสอนสังคมศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

Thesis Title Opinions Concerning Problems in Teaching Social
Studies of Instructors in Northern Teacher's Colleges.

Name Miss Tassanee Raunghama
Department of Secondary Education

Academic Year 1975

ABSTRACT

Purposes

The purpose of this research was to study the opinions concerning problems in teaching social studies of instructors in northern teacher's colleges at the level of certification, concerning the program of study, the teaching methods, the teaching aids, the activities, the evaluation techniques and the help they needed for improving the teaching of social studies in order to set up recommendation for the improvement of social studies instruction.

Procedure

The curriculum and course syllabus, texts and related research works were studied and questionnaires for social studies instructors in five northern teacher's colleges were made. The questionnaires were pre-tested with four social studies instructors, and then were sent to 79 social studies instructors. Seventy one questionnaires (89.87%) were received back. The obtained data were tabulated and analyzed in percentage, mean score and standard deviation and then presented by table and explanation.

Conclusion

The findings revealed that most social studies instructors were Bachelor's degree holders. They taught social studies because they liked it or because they were trained directly for it. In most colleges, the social studies programs were well planned by the heads of the social studies department together with the instructors. The heads of the social studies department still had less understanding about their roles and responsibilities. The techniques of follow up the social studies instructors used in most colleges was staff meeting and they were assigned work according to their majors. Most instructors prepared their lessons well, based on the curriculum. The instructional methods often used were lecture and lecture with questioning. However, visiting lecturers, role playing, simulation and field trip were less used. As for activities supplemented to studying and teaching, students were given assignments for group or independent report. The instructors also expressed that supplementary readings were not available for students as well as teaching aids. The purposes of evaluation, according to the instructors were to measure the effectiveness of both teaching and studying and to improve the instruction. Most instructors also gave an opinion that the most effective type of testing was the objective and subjective test.

The problems most teachers faced were as follows : the curriculum and time allotment were not well proportioned, some contents were not useful to daily life, the administrators as well as the students gave less value to the social studies than other subjects, no standard test,

the students lack of skills in criticizing and analysing problems. The student's behaviors were another problem.

The main obstruction to the teaching improvement is that the instructors had less co-operation in working.

Most social studies instructors wanted the curriculum and course syllabus being improved, especially Civic and Ethic Education. They also expressed the need for help from various concerns in training and supervising the course content and methods of teaching, at least once a year.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 ศิบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวิศักดิ์ ประทุมราช ให้อำนาจปรึกษา
 แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้อำนวยการ และอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาทุกคณะ
 ในวิทยาลัยครูภาคเหนือที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เจาหน้าที่แผนกสารบรรณ
 กรมการฝึกหัดครู อาจารย์ และเพื่อนนิสิตอีกหลายท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจ
 เป็นอย่างดี

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะความช่วยเหลือจากท่านทั้งหลายดังกล่าว
 ข้างต้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

ที่ศูนย์ เรื่องธรรม

ศูนย์วิทยพัทธยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๔
กิตติกรรมประกาศ	๕
รายการตารางประกอบ	๕
	
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
คุณค่าของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
คำจำกัดความ	8
2. งานวิจัยและการค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง	9
3. วิธีดำเนินงาน	25
เครื่องมือในการวิจัย	25
ตัวอย่างประชากร	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอแนะ	62
สรุปผลการวิจัย	62
ปัญหาอื่นๆที่อาจารย์ประสบในการสอนวิชาสังคมศึกษา	67
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์	68
อภิปรายผลการวิจัย	69
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	73

บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	80
ประวัติการศึกษา	98

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่	หน้า
1. วิชาในหมวดสังคมศึกษาที่อาจารย์สังคมศึกษากำลังสอนอยู่ในปัจจุบัน	30
2. เหตุผลของอาจารย์ในการสอนวิชาสังคมศึกษา	30
3. งานพิเศษอื่นๆที่อาจารย์ทำนอกรอกจากการสอน	32
4. ความเพียงพอของรายได้จากการเป็นข้าราชการประจำ	33
5. ผู้ที่ทำหน้าที่เตรียมโปรแกรมการสอนวิชาสังคมศึกษา	34
6. สิ่งที่วิทยาลัยจัดทำเพื่อช่วยเหลืออาจารย์สังคมศึกษา	34
7. เหตุการณ์พิจารณาจัดอาจารย์เข้าทำการสอนวิชาต่างๆของวิทยาลัย	35
8. ความช่วยเหลือจากหัวหน้าหมวดวิชา	36
9. วิธีการติดตามผลการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัย	37
10. สิ่งที่วิทยาลัยจัดทำเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการทำงานของอาจารย์	37
11. สิ่งที่อาจารย์ต้องการจากการอบรมและนิเทศการศึกษา	39
12. ความช่วยเหลือที่อาจารย์ได้รับจากการศึกษานิเทศก์	39
13. การดำเนินการสอนของอาจารย์	40
14. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอนของอาจารย์	41
15. ความเข้าใจของอาจารย์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	41
16. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	42
17. การเตรียมการสอนของอาจารย์	43
18. สิ่งที่ให้ประโยชน์มากที่สุดในการเตรียมการสอนวิชาสังคมศึกษา	43
19. สิ่งที่อาจารย์ใช้ประกอบการเตรียมการสอน	44
20. ผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณาจัดซื้อหนังสือในสายสังคมศึกษา	45
21. การเตรียมนักศึกษาก่อนทำการสอนของอาจารย์	45
22. การสร้างทัศนคติและนิสัยที่ดีแก่นักศึกษาในโอกาสต่างๆ	46
23. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับผลของการสอนทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา	47

ตารางที่

หน้า

24. วิธีสอนที่อาจารย์ปฏิบัติในการสอนวิชาสังคมศึกษา	47
25. ปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจารย์ประสบด้วยตนเองในการสอนวิชาสังคมศึกษา	49
26. กิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์คิดว่าทำได้	51
27. อุปกรณ์การสอนที่อาจารย์ใช้อยู่เสมอ	52
28. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์	53
29. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับผลของการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	54
30. ความมุ่งหมายในการวัดผลวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์	54
31. วิธีการประเมินผลการสอนวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์	55
32. ที่มาของข้อสอบที่อาจารย์ใช้วัดผลการศึกษาวิชาสังคมศึกษา	56
33. กำหนดเวลาที่อาจารย์เห็นว่าเหมาะสมในการประเมินผลวิชาสังคมศึกษา	56
34. ปัญหาในการประเมินผลของอาจารย์	57
35. สิ่งที่อาจารย์สังคมศึกษาต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา	58
36. วิชาที่อาจารย์สังคมศึกษาเห็นควรมีการปรับปรุง	59
37. ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการสอน	59
38. สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา	60

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย